

Därför ska Förintelsemuseet placeras i Malmö

De flesta Förintelseöverlevande som anlände till Sverige under den dramatiska våren och sommaren 1945 kom till Malmö. Stora delar av staden mobiliserades. Sju skolor, Malmö museum, idrottsanläggningar och hotell gjordes om till tillfälliga flyktingboenden. En av Malmös största gymnasieskolor, Borgarskolan, blev ett tillfälligt lasarett, allt för att ta emot och vårda de cirka 25 000 överlevande som kom under dessa månader.

En del av dessa människor stannade kvar och byggde upp ett nytt liv i Malmö. Majoriteten av Judiska Församlingens medlemmar är barn, barnbarn och barnbarnsbarn till dessa överlevande. Malmö, som hoppets hamn, bär på en viktig berättelse om hur Sverige tog emot dessa människor.

Den starka anknytningen till mottagandet vid slutet och efter kriget och det faktum att Malmö blev ett hem för många av dessa överlevande är ett viktigt argument för att placera ett museum om Förintelsen och om Sveriges roll under andra världskriget just i vår stad.

Malmö erbjuder dessutom utmärkta förutsättningar i form av arkivmaterial. Malmö Stadsarkiv, Malmö museer, Malmö konstmuseum har genom ett gott samarbete med Judiska Församlingen i Malmö och föreningar som Judiska Kulturföreningen 1945 samlat in många av de överlevandes berättelser och fotografier och filmer. Och man har även de mottagande malmöbornas berättelser från denna tid.

Malmö är en välbesökt stad. Malmö Museer, ett av de största utanför Stockholm, är ett av Sveriges mest besökta museer med nästan 500 000 besökare årligen, varav 160 000 barn och unga. Besökarna kommer från staden, från regionen, från hela landet, ja, från hela världen. Stadsarkivet är det arkiv i Norden som tar emot flest besök och har ett upparbetat samarbete med universiteten i Malmö och i Lund och andra universitet i Öresundsregionen och kring Södra Östersjön.

1991 började en grupp av de judiska överlevande i Malmö och Lund att berätta i skolorna om sina upplevelser. Föreningen Förintelsens ögonvittnen hade bildats för att kontra den nynazistiska och revisionistiska propaganda som spreds bland de unga. Dessa överlevande såg en nyväckt antisemitism komma upp till ytan. Idag fortsätter deras barn och barnbarn berättararbetet. Behovet har aldrig varit större.

De senaste 20-25 åren har Sveriges befolkningssammansättning utvecklats. Malmö har särskilt attraherat många med rötterna i Mellanöstern.

Tyvärr har detta sammanfallit med en ökad antisemitism. Judiska skolelever i

Malmö började redan för drygt 20 år sedan utsättas för antisemitism från skolelever med Mellanösternbakgrund.

Rabbin Shneur Kesselman och andra, ofta unga, judar har vittnat om hur de trakasserats. I BRÅ:s statistik hamnade Malmö i topp vad gäller antisemitiska hatbrott. Lärare i Malmöskolor berättar om elever som reagerar med aggressivitet och lämnar klassrummet när läraren tar upp Förintelsen eller något om judar i undervisningen.

Malmö har blivit en symbol för antisemitismen. Dessutom finns det särskilt i Skåne, inte minst i mindre kommuner, en stark främlingsfientlighet

Ett framtida museum om Förintelsen och de överlevande placerat just i Malmö skulle bli ett mycket kraftfullt verktyg i ett oerhört angeläget arbete med att utbilda, konfrontera och sticka hål på myter och lögner. En placering i Malmö skulle göra en oerhörd skillnad.

Stockholm har redan många museer – bland annat ett judiskt museum. Om det finns en genuin strävan att decentralisera kulturinstitutioner av nationell karaktär, då är Malmö det givna valet.

Fredrik Sieradzki, Judiska informationscentret

Ann Katina, ordförande Judiska Församlingen Malmö.